

ВІДГУК

офіційного опонента доктора педагогічних наук, професора Корця Миколи Савича на дисертаційну роботу Брюханової Галини В'ячеславівни «Професійна підготовка майбутніх фахівців з дизайну друкованої продукції в Україні (60-ті роки XX - початок XXI ст.)» поданої на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 - теорія і методика професійної освіти

Дисертаційне дослідження Брюханової Галини В'ячеславівни присвячене цікавому в теоретичному та важливому в практичному аспектах проблеми. Адже процеси трансформації, глобалізації та інтеграції, що проходять в соціально-економічному житті суспільства, вимагають якісних змін у концептуальних засадах професійної підготовки майбутніх фахівців з дизайну друкованої продукції в Україні. Формування професійної компетентності фахівців залежить від якості їх навчання, рівня професійних знань, умінь та навичок використовувати отримані знання на практиці, готовності здійснювати професійну діяльність у сучасних ринкових умовах країни.

Актуальність дисертаційної роботи не викликає сумніву, оскільки проблема професійної підготовки майбутніх фахівців із дизайну друкованої продукції в Україні практично досліджувалася досить в обмеженому форматі. Так, поза увагою дослідників залишився історичний аспект професійної підготовки фахівців із дизайну друкованої продукції.

Актуальність проблеми обумовлена ще й тим, що в умовах реформування вітчизняної освіти та входженні її в Європейський освітній простір, приведення підготовки майбутніх фахівців із дизайну друкованої продукції до сучасних освітніх стандартів набуває неабиякого значення.

Дисертаційне дослідження виконувалося в рамках теми науково-дослідної роботи Київського педагогічного університету імені Бориса Грінченка «Філософські, освітологічні та методичні засади компетентнісної особистісно-професійної багатопрофільної університетської освіти».

На основі проведеного комплексного аналізу та узагальнення даних науково-методичної літератури автор чітко визначила об'єкт і предмет дослідження, його мету та завдання. Для вирішення поставлених завдань були використані адекватні методи наукового пошуку, які дозволили обґрунтувати на високому науково- методичному рівні основні положення результатів дослідження та висновків дисертаційної роботи.

Основні положення, висновки, сформульовані в дисертації, висвітлено в 16 публікаціях, із них 9 статей - у наукових фахових виданнях України, 1 – у зарубіжному виданні, тощо.

Дисертація включає вступ, три розділи, висновки до кожного з них, загальні висновки, список використаних джерел.

Серед основних отриманих наукових результатів слід виділити те, що у дисертаційному дослідженні вперше обґрунтовано періоди розвитку професійної підготовки майбутніх фахівців із дизайну друкованої продукції в Україні (60-ті роки ХХ – початок ХХІ ст.; виявлено тенденції професійної підготовки майбутніх фахівців з дизайну у кожному історичному періоді; виокремлено наскрізні тенденції професійної підготовки майбутніх фахівців із дизайну друкованої продукції; визначено напрями використання вітчизняного досвіду професійної підготовки фахівців із дизайну в сучасній Україні; уточнено теоретичну сутність поняття «дизайн»; удосконалено навчальні плани та програми підготовки майбутніх фахівців з дизайну в умовах університету; подальшого розвитку набули: методики викладання предметів професійної підготовки майбутніх фахівців із дизайну друкованої продукції.

Результати дисертаційної роботи мають вагоме практичне значення, суть яких полягає у впровадженні змістовних модулів з дизайн-дисциплін, програм спецкурсів, інформаційно-методичних рекомендацій до цих курсів, електронних навчальних курсів для дизайн-спеціалізацій (платформа дистанційного навчання «Moodle») для майбутніх фахівців із дизайну друкованої продукції, а також для студентів та викладачів вищих навчальних

закладів та закладів професійної освіти з дизайну.

Слід зауважити, що у дисертаційному дослідженні Г. В. Брюханова вдається до спроби вирішити одну з найактуальніших проблем сучасної професійної освіти: як скоротити шлях від теоретичного засвоєння знань до їх практичного застосування; яким чином сформувати зі студента успішного конкурентоспроможного фахівця.

Дисертанткою здійснено аналіз наукових джерел із досліджуваної проблеми (256 найменувань, з них 8 архівних справ). Це дозволило їй визначитись із сутністю базових понять, уточнити поняття «Дизайн» та поняття «фахівець з дизайну друкованої продукції». Водночас дослідниця подає порівняльний аналіз тлумачення виокремлених понять різними науковцями, робить власні висновки, що є важливим для усвідомлення їх сутності та свідченням ґрунтовності теоретичних і методологічних засад проведеної наукової розвідки.

Авторкою виявлено та охарактеризовано історичні, соціально-політичні, соціально-економічні та освітні передумови, що впливали на підготовку фахівців з дизайну друкованої продукції в Україні; аналіз сутності розвитку дизайн-освіти, виконаний у історичному, соціально-економічному та політичному контекстах, уможливив обґрунтування історичних періодів розвитку професійної підготовки майбутніх фахівців з дизайну друкованої продукції в Україні (60-ті роки ХХ – початок ХХІ ст.). А також визначено і охарактеризовано особливості кожного з періодів.

У висновках узагальнено дані відповідно до висунутих завдань.

Матеріали трьох розділів, висновки до них, загальні висновки, список використаних джерел, додатки відкривають перед нами ґрунтовну картину сучасного стану та тенденцій підготовки професійної підготовки фахівців з дизайну друкованої продукції в Україні. Про основні результати наукової роботи автором доповідалося на наукових, науково-теоретичних та науково-практичних конференціях різного рівня, зокрема, міжнародних. Структура, обсяг основного тексту, оформлення дисертаційної роботи та автореферату

відповідають вимогам ДАК України. Варто підкреслити ідентичність змісту автореферату та основних положень дисертаційної роботи.

Результати дисертаційної роботи мають практичне значення і можуть бути використані як викладачами вищих навчальних закладів, так і студентами з метою підвищення рівня їх професійної компетентності.

Відзначаючи науково-теоретичну новизну та практичну значущість запропонованої до захисту дисертації, вважаємо за доцільне висловити певні міркування, які потребують окремих уточнень і пояснень автора:

1. Аналізуючи професійну підготовку майбутніх фахівців із дизайну друкованої продукції, автору доцільно було більш детально висвітлити історію становлення дизайну в Україні.

2. Рівень дисертаційного дослідження суттєво посилювався б, коли б був проведений розширений аналітичний огляд підготовки фахівців із дизайну друкованої продукції за кордоном, оскільки саме там були започатковані стартові напрацювання з даної проблематики.

3. У дисертації, в якій досліджується професійна підготовка майбутніх фахівців із дизайну друкованої продукції у вищих навчальних закладах, слід було б розширити інформацію щодо специфіки професійної діяльності дизайнерів.

4. У дисертації автор приділяє багато уваги висвітленню тенденцій, що відповідають досліджуваним періодам. Щоб не обтяжувати роботу великими таблицями, на наш погляд, їх доцільно було б перемістити у додатки.

5. У тексті дисертації зустрічаються стилістичні та орфографічні огріхи. Не зовсім зрозумілими є назви колонок у таблиці 2.1 (С.142-142дисертації) «Спільні», «Сучасні» щодо тенденцій розвитку професійної підготовки фахівців з дизайну друкованої продукції.

Висловлені зауваження і побажання не заперечують позитивної оцінки та наукового рівня дисертаційної роботи.

Дисертація Г.В. Брюханової виконана на достатньому науковому рівні, містить змістовний і ретельно розроблений теоретичний і практичний

матеріал. Дисертаційну роботу характеризують наукова новизна, чітка структурованість розділів, логічність викладу матеріалу, повнота висвітлення у публікаціях основних положень. Висновки дисертації сформульовані відповідно до завдань і результатів дослідження та відображають основний зміст роботи.

Загальний висновок

На основі аналізу дисертації та автореферату, відзначаємо актуальність здійсненого дослідження, достатній рівень обґрунтування наукових положень, висновків і рекомендацій, новизни й повноти висвітлення матеріалів дослідження в опублікованих працях, впроваджених в освітню практику ВНЗ України та робимо висновок, що дисертаційна робота Брюханової Галини В'ячеславівни «Професійна підготовка майбутніх фахівців з дизайну друкованої продукції в Україні (60-ті роки XX - початок XXI ст.)» відповідає вимогам "Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника", затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 567 від 24.07.2013 р. (пп. 9, 11, 12, 13, 14), а її автор - **Брюханова Галина В'ячеславівна** - заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.04 - теорія і методика професійної освіти.

Доктор педагогічних наук, професор

М.С. Корець